

Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin 2026-cı il
“ 22 ” iyul tarixli
231 nömrəli Qərarı ilə
təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu tərəfindən investisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsi

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda “Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondunun fəaliyyətinin təmin edilməsi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında və sərəncamlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 dekabr tarixli 258 nömrəli Fərmanının 4.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə hazırlanmışdır və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 10 dekabr tarixli 545 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Nizamnaməsi”nin (bundan sonra – Nizamnamə) tələbləri nəzərə alınmaqla “Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra – Fond) investisiya qoyuluşunun məqsədini, formasını, prinsiplərini, habelə ümumi çərçivəsini müəyyən edir.

1.2. Fondun investisiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı bu Qayda ilə tənzimlənməyən məsələlər Fondun Müşahidə Şurası tərəfindən Nizamnaməyə əsasən müəyyən edilən qaydalara uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.3. Bu Qaydada istifadə olunan anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

2. Fondun investisiya qoyuluşunun məqsədi və formaları

2.1. Fondun investisiya qoyuluşunun məqsədləri aşağıdakılardır:

2.1.1. ölkə iqtisadiyyatının qeyri-neft-qaz sahələrinin inkişafını təmin edən ölkə daxilində, yaxud xaricdə həyata keçirilən investisiya layihələrinə investisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsi;

2.1.2. ölkə iqtisadiyyatında əlavə dəyərin yaradılması, milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi, dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi və iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə olunması;

2.1.3. investisiya obyektlərinin institusional inkişafına, korporativ idarəetmənin və maliyyə dayanıqlılığının gücləndirilməsinə töhfə verməklə iqtisadi cəlbediciliyinin təmin edilməsi;

2.1.4. investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması və bazar əsaslı investisiya mexanizmlərinin formalaşmasına dəstək göstərilməsi;

2.1.5. özəl sektorun, o cümlədən yerli və xarici investorların investisiya layihələrinə cəlb edilməsinin təşviq edilməsi.

2.2. Fond tərəfindən investisiya qoyuluşu aşağıdakı formalarda həyata keçirilir:

2.2.1. hüquqi şəxslərin yaradılması və yenidən təşkili;

2.2.2. hüquqi şəxslərdə iştirak paylarının (səhmlərinin) əldə edilməsi;

2.2.3. investisiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə dair müqavilənin bağlanması;

2.2.4. əmlakın, o cümlədən əmlak hüquqlarının və pul dəyəri olan digər hüquqların əldə edilməsi;

2.2.5. qiymətli kağızlara və digər maliyyə alətlərinə investisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsi;

2.2.6. investisiya fəaliyyəti sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində qadağan olunmayan digər formalar.

3. İnvestisiya qoyuluşunun prinsipləri

3.1. Fondun vəsaiti hesabına investisiya qoyuluşu aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:

3.1.1. şəffaflıq – investisiya qoyuluşu prosesində qərarların qəbulu, maliyyələşmənin mərhələliliyi, monitoring və hesabatlılıq mexanizmləri aşkarlıq şəraitində həyata keçirilir;

3.1.2. məqsədyönlülük və dövlət prioritetlərinə uyğunluq – investisiya qoyuluşu dövlətin iqtisadi inkişaf prioritetləri nəzərə alınmaqla investisiyanın iqtisadi əsaslandırılması risk-gəlir balans, qoyulmuş vəsaitin qorunması, investisiya məqsədlərinə nail olunması və səmərəliliyi şərtlə həyata keçirilir;

3.1.3. qanunauyğunluq – Fondun vəsaiti hesabına investisiya qoyuluşu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarına, Fondun Nizamnaməsinə və bu Qaydaya uyğun olaraq həyata keçirilir;

3.1.4. risklərin idarə olunması – investisiya qoyuluşu zamanı yaranan maliyyə, hüquqi, əməliyyat və digər risklərin vaxtında müəyyən edilməsi və idarə olunması Fondun Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilən risk siyasəti çərçivəsində həyata keçirilir;

3.1.5. bazar şərtlərinə uyğunluq və özəl kapitalın cəlb edilməsi – investisiya qoyuluşu bazar şərtləri əsasında və özəl investorların iştirakını təşviq edən mexanizmlərlə həyata keçirilir.

4. İnvestisiya qoyuluşu haqqında qərarın qəbul edilməsi və ya imtina olunması

4.1. İnvestisiya qoyuluşu haqqında qərar Fondun İdarə Heyətinin təqdimatı əsasında Müşahidə Şurası tərəfindən qəbul edilir.

4.2. İnvestisiya qoyuluşu haqqında qərarın qəbul edilməsi investisiya təşəbbüsünün irəli sürülməsi, investisiya layihəsinin maliyyə-iqtisadi əsaslandırılması, risklərinin qiymətləndirilməsi və Fondun investisiya strategiyasına uyğunluğunun müəyyən edilməsi mərhələlərini əhatə edən prosedurlar əsasında həyata keçirilir. Həmin prosedurlar Fondun Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilir.

4.3. Fonda daxil olan müraciətlər və ya Fondun təşəbbüsü ilə müəyyən edilmiş investisiya layihələri mərhələli qaydada qiymətləndirilir. İlk mərhələdə investisiya təklifi Fondun investisiya məqsədlərinə və prinsiplərinə uyğunluğu, habelə hüquqi və institusional baxımdan əsas tələblərə cavab verməsi baxımından ümumi şəkildə nəzərdən keçirilir. İlk qiymətləndirmə nəticəsində investisiya təşəbbüsü Fond üçün məqsədəuyğun hesab edildikdə, layihə üzrə ətraflı qiymətləndirmə həyata keçirilir. Bu mərhələdə investisiya layihəsinin iqtisadi, maliyyə, hüquqi, kommersiya və zəruri hallarda texniki aspektləri, habelə riskləri və gözlənilən nəticələri kompleks şəkildə təhlil olunur. İlk və ya ətraflı qiymətləndirmənin aparılması investisiya qoyuluşu barədə müsbət qərarın qəbul edilməsi öhdəliyini yaratmır.

4.4. Qiymətləndirmə nəticəsində layihə məqsədəuyğun hesab edildikdə investisiya qoyuluşu haqqında qərarın qəbul edilməsi üçün tələb olunan məlumatlar İdarə Heyəti tərəfindən Müşahidə Şurasına təqdim olunur.

4.5. Layihənin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq Müşahidə Şurası əlavə məlumatların təqdim edilməsini tələb edə bilər.

4.6. Layihə bu Qaydaya və Fondun Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilən şərtlərə uyğun gəlmədikdə, tələb olunan sənədlər təqdim edilmədikdə və ya qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hallarda investisiya qoyuluşunun həyata keçirilməsindən imtina edilə bilər.

4.7. İnvestisiya qoyuluşu haqqında Müşahidə Şurasının qərarında investisiya qoyuluşunun forması, əsas şərtləri, müddəti və məbləği qeyd olunmalıdır.

5. Fondun investisiya siyasəti və investisiya portfelinin diversifikasiyası

5.1. İnvestisiya risklərinin minimallaşdırılması məqsədilə Fond öz investisiya portfelinin sahələr və investisiya obyektləri üzrə diversifikasiyasını risk-gəlir balansı nəzərə alınmaqla və Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş investisiya siyasətinə uyğun olaraq təmin edir.

5.2. Fond tərəfindən investisiya qoyuluşu həyata keçirilərkən aşağıdakılara riayət olunur:

5.2.1. Fond investisiya obyektinin nizamnamə kapitalında üstün iştirak payına (50 faizdən artıq iştirak payına sahiblik) malik olmur;

5.2.2. Fondun ayrı-ayrı investisiya obyektlərinə və ya əlaqəli investisiya layihələrinə yönəltdiyi investisiya vəsaitlərinin ümumi həcmi Fondun aktivlərinin 10 faizdən çox olmamalıdır;

5.2.3. Fondun investisiya layihələrində iştirakı bir qayda olaraq 10 (on) ilədək müddətə müəyyən edilir. Bununla belə investisiya layihəsinin və aid olduğu sektorun xüsusiyyətləri, Fondun investisiya məqsədləri, habelə Fondun daha uzunmüddətli iştirakını zəruri edən digər hallar nəzərə alınmaqla, Müşahidə Şurasının qərarı əsasında həmin müddət 20 (iyirmi) ilədək müəyyən edilə bilər.

5.3. Bu Qaydanın 5.2-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş şərtlərdən istisnalar yalnız Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 1 fevral tarixli 2462 nömrəli Fərmanı

ilə təsdiq edilmiş “İnvestisiya təşviqi sənədinin verilməsi nəzərdə tutulan strateji investisiya layihələrinin istiqamətləri” üzrə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən etdiyi digər hallarda həyata keçirilən layihələrə münasibətdə Müşahidə Şurasının qərarı əsasında tətbiq edilə bilər.

6. İnvestisiya qoyuluşunun monitorinqi, investisiya qoyuluşuna xitam verilməsi və layihədən çıxış

6.1. Fond tərəfindən həyata keçirilən investisiya qoyuluşları üzrə investisiya obyektlərinin fəaliyyəti və investisiya layihələrinin icrası, investisiya qoyuluşunun məqsədlərinə, bu Qayda ilə müəyyən edilmiş prinsiplərə və Fondun investisiya strategiyasına uyğunluğunun təmin edilməsi məqsədilə sistemli şəkildə monitorinq edilir.

6.2. Monitorinqin nəticələri investisiya qoyuluşlarının effektivliyinin artırılması, risklərin vaxtında müəyyən edilməsi və investisiya strategiyasının zərurət olduqda yenidən nəzərdən keçirilməsi üçün əsas kimi istifadə olunur.

6.3. Fond investisiya qoyuluşuna tam və ya qismən xitam verilməsini investisiya qoyuluşu üzrə bağlanmış müqavilələrin şərtlərinə, bu Qaydaya, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq həyata keçirir.

6.4. İnvestisiya qoyuluşuna xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilərkən investisiya qoyuluşunun nəticələri, maliyyə və hüquqi risklər, Fondun investisiya maraqları, habelə dövlətin iqtisadi siyasətinin məqsədləri nəzərə alınır.

6.5. İnvestisiya qoyuluşunun zərərli nəticələnməsi hallarında investisiya layihəsinin xüsusiyyətləri və zərərin xarakteri nəzərə alınmaqla aşağıdakı tədbirlər görülür:

6.5.1. zərərin əsas səbəblərinin təhlil olunması və qiymətləndirilməsi;

6.5.2. investisiyanın restrukturizasiyası, əlavə dəstək mexanizmlərinin tətbiqi və ya çıxış strategiyasının hazırlanması;

6.5.3. bağlanmış müqavilələr və təminatlar əsasında hüquqi tədbirlərin görülməsi;

6.5.4. risklərə dair məlumatların ümumiləşdirilməsi və Müşahidə Şurasına təqdim olunması;

6.5.5. gələcək investisiya siyasətində nəzərə alınmaqla sistemli düzəlişlərin həyata keçirilməsi;

6.5.6. Müşahidə Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş digər tədbirlər.

6.6. Fond tərəfindən həyata keçirilmiş investisiya qoyuluşlarından çıxış, investisiya layihəsinin xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla aşağıdakı əsas prinsiplər və mexanizmlər əsasında həyata keçirilir:

6.6.1. Fond investisiya qoyuluşu üzrə çıxış strategiyasını əvvəlcədən müəyyən edir və bu strategiyanın müvafiq müqavilələrdə əks etdirilməsini təmin edir;

6.6.2. çıxış bir qayda olaraq investisiya üzrə minimum iştirak müddəti başa çatdıqdan və (və ya) əvvəlcədən müəyyən edilmiş maliyyə və ya strateji göstəricilərə nail olunduqdan sonra həyata keçirilir;

6.6.3. Fondun iştirak paylarının özgəninkiləşdirilməsi mövcud iştirakçılara, onların əlaqəli şəxslərinə, üçüncü şəxslərə və ya investisiya obyektinin özünə satılması yolu ilə həyata keçirilə bilər;

6.6.4. çıxış zamanı Fondun investisiyasının dəyəri və gəlirliliyi, o cümlədən investisiyanın geri qaytarılması şərtləri müvafiq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş mexanizmlər əsasında müəyyən edilir;

6.6.5. çıxış zamanı Fond tərəfindən təqdim edilmiş borc vəsaitlərinin və onlara hesablanmış gəlirlərin qaytarılması təmin edilir;

6.6.6. çıxışın həyata keçirilməsi ilə bağlı digər şərtlər Müşahidə Şurasının qərarı və müvafiq müqavilələr əsasında müəyyən edilir.
